

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-02-21

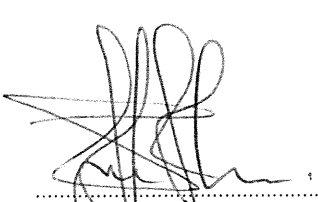
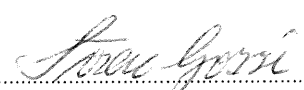
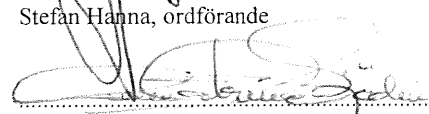
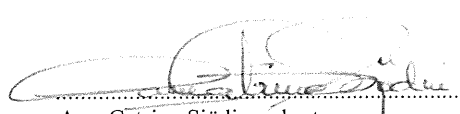
Plats och tid: KS-salen, stadshuset kl. 9.00 – 12.00

Ledamöter: Stefan Hanna (C) KS, ordförande
Annette Stavenow Mansnérus (C) KTN
(tom kl.11.00)
Dick Jansson (S) KTN
Ulrik Wärnsberg (S) UAN (from
kl.10.10)
Jeanette Escanilla (V) ÄLN
Henrik Ottosson (FP) GSN
Torbjörn Aronsson KD (UAN)
Owe E Andersson (KD), SBN
Anders Blixt (S), SBN
Agneta Erikson (S), MHN (tom kl.11.20)

Örjan Nilsson (M), MHN
Gunnel Jägare (M), ÄLN

Sigbrit Arfwedson (FP) LUL
Kjell Anderson (S) LUL
Sören Gozzi, Uppsala föreningsråd

Övriga deltagare: Åsa Fichtel, KLK
Karin Fräki, Norra skolområdet
Carita Öhman, HVK
Gunvor Nordström-Liiv, HVK
Karin Liljeborg, Regionförbundet

Underskrifter:
Stefan Hanna, ordförande
Sören Gozzi, justerare
Ann-Catrine Sjödin, sekreterare**ANSLAG/BEVIS****Organ:** Folkhälsorådet**Datum för
anslags uppsättande:****Datum för anslags nedtagande:
Sista dag för överklagande:****Förvaringsplats
för protokollet:** Kommunledningkontoret**Underskrift:**
Ann-Catrine Sjödin, sekreterare

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-02-21

§ 1**Mötets öppnande**

Ordföranden Stefan Hanna hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.

§ 2**Val av justerare**

Folkhälsorådet beslutar

att utse att Sören Gozzi justera dagens protokoll.

§ 3**Anmälan av protokoll**

Folkhälsorådet beslutar

att protokollet från folkhälsorådet 2011-12-06 anmäles och lägges till handlingarna.

§ 4**Fastställande av dagordning**

Folkhälsorådet beslutar

att punkt 5 läggs efter punkt 8 fysisk aktivitet och

att i övrigt godkänna dagordningen

§ 5**Hälsofrämjande skola och goda exempel på fysisk aktivitet i vardagen/under skoldagen**

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-02-21

Karin Fräki, hälsopedagog, Norra skolområdet informerar.
(Bilder från presentationen delas ut till rådets ledamöter)

Norra skolområdet har 5 000 elever (förskola t.o.m årskurs 9) och 500 personal.

I organisationen ingår 16 skolor, en hälsopedagog, 25 lärare som är hälsoombud samt en hälsogrupp på varje skola.

Arbetet kring hälsobegreppet är en relation mellan skolans uppdrag att jobba med kunskaper, som i sig är en viktig hälsfaktor, och en helhetssyn på hälsa, fysisk, psykisk, social och emotionell utveckling.

Levnadsvillkor, uppväxtvillkor, tillhöra socialt sammanhang, levnadsvanor, vad är viktigast. Levnadsvanor som stress, tobak och alkohol, den livsstilen kan påverkas genom fysisk aktivitet och mat. Där kan skola och hem hjälpas åt. Livskvalitet för unga, jobbas det mycket på. Tobaken först.

Skolgårdsgympa, pausgympa (i klassrummet), filosofiska promenader med frågor (inget är rätt eller fel) och danslust (högstadiet) är exempel på fysiska aktiviteter.

För att få säkerhet och vana i trafiken finns ett samarbete med trafiksäkerhetsrådet ”ta sig till skolan utan bil”. Aktiva i trafiken ett måste.

Vikten av fysiska aktiviteter:

Bättre kondition, starkare kropp, bättre energibalans och bättre motståndskraft.

Vinster med hälsoskola: Bättre kropp, jämnare blodsocker, bättre immunförsvar, minskad stress, ilska och oro. Bättre självkänsla, som påverkar prestationerna positivt i skolan. Ju bättre kondition och minne, desto bättre resultat. (enl. forskning)

Detta måste lyftas fram i skoldebatten menar Karin Fräki

För att uppfylla minimikrav för hälsoskola:

Att ett värdegrundsarbete finns

hälsoplan på skolan för läsåret.

femton minuter/dag i rörelsetid

matens betydelse för hälsan och miljön

rastmiljö

När skolan uppfyllt kraven blir skolan godkänd

Då delas diplom och statyett ut. Vart tredje/år är det besiktning. Arbetet ska märkas på skolan och att det även finns en framtidsplan.

Det här är en ständigt pågående process, där nya barn och kollegor kommer hela tiden.

För att ha framgång i detta behövs

Organisation och struktur, hälsopedagog, nätverk, skolledare, medarbetare med insikt, positiva elever och samverkan

Karin menar att det är otroligt berikande att hitta samverkanpartners.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-02-21

Hur kan man nå barnen för att motivera?

Fysisk aktivitet måste vara roligt, göra det man kan. Inte jämföras med andra, inga värderingar, din upplevelse. Den psykiska självkänslan är mycket viktig.

§ 6**Träffpunkter för seniorer samt virtuell hälsocoaching**

Information av Carita Öhman och Gunvor Nordström-Liiv, HVK

Det finns sexton Träffpunkter i Kommunal regi, dessa är belägna i anknytning till servicehus. Träffpunkterna erbjuder förutom social samvaro, många meningsfulla aktiviteter. Det erbjuds även många hälsofrämjande aktiviteter som dans, core, yoga, zumba, promenader, bollspel m.m. Exempel på andra aktiviteter är datorkunskap och föreläsningar. Träffpunkterna har haft 30 000 besök på fyra månader.

Information om Träffpunkterna finns på V&B hemsida. Information finns även i pappersform (exempel guiden).

För att möta framtiden har öppna förebyggande insatser setts över.

Det finns problem att lösa, för personer som har fastnat i ensamhet, för de som har utländsk bakgrund och för de som har svårt att ta sig till Träffpunkterna.

Projekt planeras med uppsökande verksamhet för personer som är över 70 år och med utländsk bakgrund.

Seniorsurf finns på Träffpunkterna. Det har visats ett större intresse för nätet och datorn.

Kommunikation på nätet och Hälsocoaching via nätet nästa naturliga steg, Bygga en sida där det alltid händer något.

Ledord: att vårda sin egen hälsa.

En hälsoresa via face-book, göra det roligt och inspirerande. En bro till aktiviteter.

Focus på fysisk aktivitet, ingen ekonomi behövs (inga resor), översättningar till andra språk

Tidplan för detta (pilotprojekt) två år. Områden som Sävja och Salabackar kommer att ingå.

Förfrågningar har gått ut till alla i särskilt boende, vad det är för insatser eller hjälp som behövs för de ska komma ut.

§ 7**Fysisk aktivitet**

Karin Liljeberg, Regionförbundet

Samarbetar med Kommun och Landsting i viktiga frågor som folkhälsofrågor.

Fysiska aktiviteter för befolkningen i länet är viktiga frågor. Vad kan vi göra tillsammans.

Regional cykelplan som skolvägar och anknäuter arbete o fritid

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-02-21

Fou (hälsosamt åldrande) är en gemensam fråga, ett möte kommer att hållas 8 maj, med fokus på hälsosamt åldrande.

"Ett friskare Sverige" nationell vecka (folkinstitutet), kommer igen vecka 42 detta år. En vecka med 169 aktiviteter på nio platser.

FAR är en neutral part som fungerat som ordförande, och fortsätter ingå i nätverket.

§ 8**Nämndövergripande projekt:**

Insatser gränsöverskridande (Kommun och Landsting) förbättringsprojekt.

Grupp 1**Näringsrik kost**

Jeanette Escanilla, Torbjörn Aronsson, Sigbritt Arfwedson, Sören Gozzi, Ulrik Wärnsberg och Anders Blixt

För att stärka området och för att veta var vi ska börja, är det viktigt att kommunen följer Livsmedelsverkets kostråd.

Förslag kostpolitiskt program som går ut på remiss nu, FHR föreslås vara remissinstans.

Hjälpa till att bygga upp framtid för kostvanor. Tillagning på plats (bättre för hälsan) men problem med transporter och leveranser (inköpsrutiner). Gemensamt projekt för gemensamt kök.

Utvidga hälsocoacherna. Hälsocoacher även på gymnasinivå.

Hälsocoacher även på gymnaseinivå.

Pedagogiska luncher är viktiga, bör återinföras.

Cafeteriorna, där bör en kartläggning göras av vad som säljs.

Landsting o kommun, bättre på att lyssna på landstingets

Grupp 2**Fysisk aktivitet**

Agneta Eriksson, Gunnel Jägare, Henrik Ottosson, Dick Jansson, Örjan Nilsson, Kjell Andersson och Owe E Andersson

Förenkla för personer med försörjningsstöd. Bidrag ska kunna sökas till barnen som inte kommer på aktiviteter. Landsting och äldre-nämnden kan samarbeta i samband med vårdplanering (ej medicin utan aktivitet). I vårdplanering ska det ges information till den enskilde, en naturlig del i sjukepisoden. Få igång en aktivitet efter ett sjukbesök (vårdplanering). Praktisk hjälp behövs för att komma igång. Uppmuntra ungdomar att jobba inom äldreomsorgen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-02-21

§ 10**Healthy Cities**

Healthy Cities nätverks årsmöte äger rum i Uppsala den 29 februari och 1 mars, där kommer vi att visa vår stad och diskutera folkhälsofrågor.

Förslag finns att ta med Hälsoäventyret i samband med stadsvandringen.

Ordföranden avslutar mötet och tackar Sören Gozzi för tiden i Folkhälsorådet. Sören slutar som ledamot i rådet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-04-17

Plats och tid: KS-salen, stadshuset kl. 9.00 – 12.00

Ledamöter: Stefan Hanna (C) KS, ordförande, §§ 11-16 samt §§ 20-22
Rickard Malmström (MP) FNN
Ordförande §§ 17-19
Björn Lundgren (M) FNN
Annette Stavenow Mansnéus (C) KTN
Dick Jansson (S) KTN
Therez Olsson (M) PBN
Torbjörn Aronsson (KD) UAN
Ulrik Wärsberg (S) UAN
Owe W Andersson (KD) SBN
Anders Blixt (S) SBN
Helen Sverkel (S) BUN
Anna-Lena Ettemo (FP) BUN
Örjan Nilsson (M) MHN

Jeannette Escanilla (V) ÄLN
Gunnel Jägare (M) ÄLN

Morgon Sundgren, Uppsala föreningsråd
Sigbritt Arfwedsson (FP) LUL
Kjell Anderson (S) LUL

Övriga deltagare: Åsa Fichtel, KLK
Anders Forslund, Läkare och
verksamhetsansvarig, UAS
Marianne Sellgren, HVK

Underskrifter:

Stefan Hanna, ordförande §§ 11-16
samt §§ 20-22

Rickard Malmström, ordförande §§ 17-19

Jeannette Escanilla, justerare

Maud Blomberg, sekreterare

ANSLAG/BEVIS**Organ:** Folkhälsorådet

**Datum för
anslags uppsättande:**

**Datum för anslags nedtagande:
Sista dag för överklagande:**

**Förvaringsplats
för protokollet:** Kommunledningkontoret

Underskrift:

Maud Blomberg, sekreterare

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-04-17

§ 11**Mötets öppnande**

Ordföranden Stefan Hanna hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.

§ 12**Val av justerare**

Folkhälsorådet beslutar

att utse Jeannette Escanilla att justera dagens protokoll.

§ 13**Anmälan av protokoll**

Folkhälsorådet beslutar

att anmäla protokollet från folkhälsorådet 2012-02-21 och lägges till handlingarna.

§ 14**Fastställande av dagordning**

Folkhälsorådet beslutar

att godkänna dagordningen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-04-17

§ 15**Övervikt och fetma hos barn och ungdomar – prevention och behandling**

Folkhälsorådet hälsar Anders Forslund, läkare och verksamhetsansvarig för barnobesitasmottagningen, UAS.

Anders Forslund informerar om barnfetma och den forskning som bedrivs runt barnfetma. Hur definierar man fetma? För barn mellan 0-18 år är för en treåring BMI på 20 fetma, för en nioåring är BMI på 20 övervikt. När barnen kommer till Akademiska sjukhuset har barnen ett BMI över 35.

Det finns många värderingar när det gäller fetma. Oftast betraktar vi högt blodtryck och diabetes 2 som sjukdom men att fetman är självförvållad. Men fetma är att betrakta som sjukdom.

Fetma ökar bland barn och ungdomar i Sverige. Ca 20-25% av ungdomar i Sverige är överviktiga och drygt 3% lider av sjukdomen fetma. Barn med fetma utvecklar insulinresistens, blodfetttrubbingar och leverpåverkan. Ett annat perspektiv är att många som dog i svininfluensan hade svår fetma. Prognosen för barn med fetma och övervikt avseende möjlighet att utan behandling bli normalviktiga som vuxna är i idag dålig; ca 80 % av de barns som i 6-7 årsåldern är överviktiga eller lider av fetma är fortfarande överviktiga eller feta i den sena tonåren.

Tidig fetmautveckling är allvarlig för den framtida hälsan. Medellivslängden sjunker ju tidigare under vuxenåren som fetman har detekterats. Vid BMI 45 vid 20 års ålder sjunker den genomsnittliga kvarvarande levnaden med 13 år.

Många orsaker finns till fetma. Idag är tillgången på tomma kalorier enorm. Barn dricker i snitt 1½ liter läsk/vecka, 10 % av barnen dricker 3.5 liter/vecka. Inaktivitet är ett mycket större problem. 1976 var det endast 1 timmes barnprogram, idag finns det barnprogram obegränsat i tid. Dataspel bidrar också till inaktivitet.

Det är de små ansatserna som skulle hjälpa till att förbränna lite fler kalorier, bl a att stå upp och arbeta i 30 min istället för att sitta, gå i trappor, inte använda fjärrkontrollen utan gå upp för att byta kanal.

Prevention och behandling

De som kommer till UAS med svår fetma vet vad de ska äta och att de måste motionera.

Avdelningen på UAS ser över ett mycket stort område innan behandlingen startar som stress, dålig sömn och inte minst den psykosociala miljön.

Det är viktigt att må bra för att kunna koncentrera sig att på ner i vikt. Ibland behövs medicinering.

Målsättningen är att primärt ändra beteendet att äta rätt och kunna minska stressen.

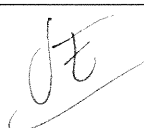
Sekundärt är att normalisera blodfetter, blodtryck, insulinkänslighet och kroppssammansättning.

Stefan Hanna tackar för en informativ föredragning.

§ 16**Byte av ordförande**

Stefan Hanna lämnar sammanträdet. Ordförandeskapet övertas av Rickard Malmström

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-04-17

§§ 17**MuMs projektet (mål under måltid) – forskningskartläggning av måltider vid äldreboende.**

Rickard Malmström hälsar Marianne Sellgren HVK och Anja Saletti, projektledare Uppsala Universitet välkomna

Många äldre inom äldreomsorgen har av flera olika anledningar svårt att få i sig tillräckligt med mat och behålla ett gott näringstillstånd.

År 2002 tog Uppsala kommun, som en av de första kommunerna i Sverige, ett politiskt beslut avseende riktlinjer för mat och måltider inom särskilt boende. År 2006 reviderades riktlinjerna och inkluderar sedan dess även ordinärt boende. MuMs-projektet leds av två legitimerade dietister. Implementering av riktlinjerna har skett 2007-2012.

Syftet med projektet är att utveckla en modell för implementeringen. Viktigt för Uppsala kommun att ha kontakt med Uppsala Universitet och parterna arbetar nu med att få till ett gemensamt lektorat.

Riktlinjerna innehåller nutrition, mat och måltider. Syftet är att få äldre att äta god och näringsrik mat. Bättre mat ger bättre livskvalité för äldre. Välnärda har bättre funktionsförmåga bättre minnesförmåga. I arbetet med att få en bättre miljö i samband med måltider så hämtas information från FAMM (Five Aspects of a Meal Model) Inriktningen inom forskningsområdet måltidskunskap har utvecklats och används en modell med fem aspekter: Rummet, mötet, produkten, styrsystemet och stämningen. Publikationer i vetenskapliga tidskrifter såväl som populärvetenskapliga publiceringar är nödvändig för att skapa en bas för det nya ämnet måltidskunskap och dess teoribildning samt för att få internationella erkännanden och en acceptans vid etableringen av ämnet i forskarsamhället.

En viss uppmärksamhet ligger nu på vitamin D. Man vet idag att många äldre som vistas mycket inomhus hade ca 79% otillräckliga nivåer. Detta betyder bl a minskad muskelfunktion. I Finland har man redan börjat att ge D-vitamin till alla som är över 65 år.

Vinster av projektet

För MAS har det givit gemensamma rutiner för dietisterna, god kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte. Att arbeta preventivt ger större vinster när det gäller hälsa och ekonomi.

Inför framtiden

Detta projekt har rönt stort intresse både internationellt som nationellt. MuMs-projektet har presenterats i Kanada. Socialstyrelsen har visat intresse.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-04-17

§ 18**Ändring av dagordningen**

Annette Stavenow Mansnéus yrkar att punkt 8 på dagordningen ”Verksamhetsplan 2012” ska behandlas före punkt 7 ”Nämndövergripande projekt”.

Folkhälsorådet beslutar

att ändra dagordningen.

§ 19**Verksamhetsplan för 2012**

Behandlar folkhälsorådet rådets verksamhetsplan för 2012.

Annette Stavenow Mansnéus (C) yrkar att i planen ska stå

att Folkhälsorådet ska kunna ge förslag till kommunstyrelsen,

att i planen konsekvent använda ska i stället för skall, samt

att i Inledningen sid 1 meningen i andra stycket om arbetssätt saknar verb

Rickard Malmström yrkar

att det ska stå i planen att KS ska ses som en nämnd.

Jeannette Escanilla yrkar

att ordförande i folkhälsorådet redovisar muntligt i KS två ggr/år folkhälsorådets arbete, samt

att protokoll ska skickas till nämnderna.

Folkhälsorådet beslutar

att framställda yrkandena ska skickas in till Åsa Fichtel, samt

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-04-17

att bordlägga behandlingen av yrkanden och planen till nästa möte.

§ 20**Byte av ordförande**

Stefan Hanna återgår som ordförande.

§ 21**Folkhälsorådet och IVE**

Stefan Hanna informerar om att i nuvarande IVE så finns Fokusområdet Fysisk aktivitet

§ 22**Avslutning**

Ordföranden avslutar mötet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Minnesanteckningar

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-05-15

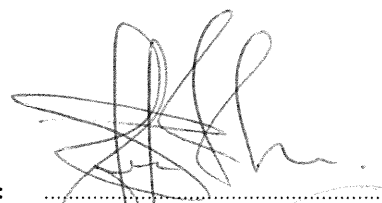
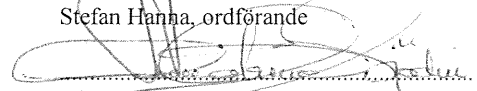
Plats och tid: KS-salen, stadshuset kl. 9.00 – 14.00

Ledamöter: Stefan Hanna (C), ordförande
Rickard Malmström (MP), IFN
Annette Stavenow Mansnerus (C), KTN
Dick Jansson (S), KTN
Therez Olsson (M), PBN
Ulrik Wärensberg (S), UAN
Owe W Andersson (KD), SBN
Anders Blixt (S), SBN
Helen Sverkel (S) BUN
Örjan Nilsson (M), MHN
Gunnel Jägare (M) ÄLN
Morgan Sundgren, Uppsala Föreningsråd
Sigbritt Arfwedsson (FP), LUL
Kjell Andersson (S), LUL
Henrik Ottosson (FP) GSN

Övriga deltagare: Åsa Fichtel, KLK

Johan Hallqvist, professor Uppsala
Universitet, Institutionen för folkhälsa
och vårdvetenskap

Underskrifter:

.....
Stefan Hanna, ordförande
.....
sekretärare

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Minnesanteckningar

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-05-15

Ordföranden hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.

Rådsformalia

Rådet är ett samrådsorgan för folkhälsofrågor. Frågor som tas upp återkopplas till nämnderna av respektive ledamot.

Verksamhetsplanen godkännes med de ändringar som föreslagits och lämnas till kommunstyrelsen.

Protokollen ska efter varje rådsmöte skickas ut till respektive nämnd och styrelser för kännedom.

En analys pågår just nu av råden (Per Davidsson).

Genomgång av temarapport kring hållbar utveckling barn-unga

(Åsa Fichtel)

Det är inte helt enkelt att få fram en rapport, då det saknas underlag för vissa områden.

Uppsala har en ung befolkning (många studenter), genomsnittsåldern är 38,5 år.

Andelen som har försörjningsstöd i Uppsala är låg, men olika inom bostadsområdena.

Barn (13-17 år) som är placerade, där är siffrorna högre än rikssiffrorna, något som borde undersökas vad det beror på.

Delaktighet andelen barn och ungdomar som upplever att de har möjlighet att framföra åsikter har ökat sedan 2009.

40 % (13-17 år) säger att de har möjlighet att framföra åsikter till politiken. Det är en viktig fråga för kommunen att ungdomar känner att de kan framföra sina åsikter.

Färre tycker att de får vara med och bestämma, t.ex regler som ska gälla på skolan.

Uppsalaskolorna har jobbat mycket med mobbning (årskurs 7-9) och där har utvecklingen gått i positiv riktning.

Fristående skolorna där har meritmedelvärde blivit bättre, medan de kommunala skolorna inte gått i samma riktning. Lusten att lära blir lägre ju äldre barnen blir enligt kommunens eget uppföljningssystem.

Arbetslösheten är relativt låg i Uppsala. En anledning till detta är att många fortsätter med studier.

Stora gymnasieavhopp finns som försämrar grundförutsättning för arbete.

Många som inte klarar av att få ett arbete. Unga företagare ligger nu på 26%, det är en utveckling i positiv riktning.

86% som klarar skolan mår bra, sämre hälsa om man är underkänd i något eller flera ämnen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Minnesanteckningar

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-05-15

Fetma och övervikt fortsätter att öka, vilket på lång sikt kommer att betyda ökade kostnader för både kommun och landsting.

Nätverket Healthy City

(Åsa Fichtel)

Uppsala har varit med i nationella nätverket (hälsosamma städer) sedan 2010, där ingår både politiker och tjänstemän. Inom ramen för nätverket har ett pilotprojekt genomförts där sju kommuner deltagit för att undersöka de socioekonomiska kostnaderna för utanförskap på bostadsområdesnivå (inte utifrån individnivå). Sävja är det bostadsområde som Uppsala har låtit ingå i pilotprojektet. Det kommer att finnas möjlighet för ytterligare ett steg för några av dessa kommuner. Vilka kommuner det blir kommer att diskuteras fram i samband med att slutsatserna av studien diskuteras och är också beroende av intresse från de olika kommunerna.

SKL:s samling för social hållbarhet

(Åsa Fichtel)

Uppsala deltar tillsammans med ett 20-tal kommuner och några regioner i samling för Social hållbarhet som Sveriges kommuner och landsting tagit initiativ till. Bakgrunden till initiativet är den så kallade Marmotrapporten som genomfördes på uppdrag av WHO. Syftet med samlingen är att samlingen ska diskutera hur skillnader i hälsa kan minska. Varje kommun som deltar har med tre representater. Stefan Hanna är utsedd politiker, Åsa Fichtel tjänsteman och vid varje träff kommer en sakkunnig person med. Totalt är sex träffar med olika teman tanken att genomföras fram till mars 2012 då en slutrapport kommer att göras. Senaste mötet var i Eskilstuna med fokus på hälsosam samhällsplanering. Uppsala stod värd i mars för möte kring utbildning och sysselsättning.

Folkhälsa i samhällsplaneringen.

Professor Johan Hallqvist, Institutionen för folkhälsa och vårdvetenskap, Uppsala universitet

Genomgång av folkhälsa i samhällsplaneringen, vad kräver det för underlag och vilka erfarenheter kan man dra?

Johan Hallqvist har bl.a arbetat med kartläggning av orsaker till sjukdomar. Utlösande faktorer vid sjukdom (forskningsmässigt). Samhällsplaneringsfrågor. Förebyggande arbete. Ingick i "folkhälsogruppen" 1988-1995 (Socialdepartementet)

Hälsoplaneringens logik är

- att vänta vid rätt dörr med en väska packad med argument (rollen som expert) -

Vissa hälsofrågor är en process med nödvändiga argument och kunskap. Hälsans roll där är kravet på att de som arbetar med frågorna upprättar eller ser till att dessa kommer in i beslutsprocessen. Forskning och kunskap behövs då. Folkhälsorapporter hur hälsan är fördelad kom redan för 25 år.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Minnesanteckningar

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-05-15

Regionala rapporter kom före 1987, där enkäter är underlag. Johan Hallqvist var ansvarig för utskicket i Stockholm.

Enkäter ger lite annan information, än rapporter från sjukhus. Johan Hallqvist har uppfunnit datorapplikationer, där egna diagram kan göras (t.ex kommunala program över hälsan i Stockholm) ett instrument som analyserar den lokala hälsosituationen.

Kost och motion ur ett kommunalperspektiv. Vad kan vi påverka?

Möjlighet till sport, infrastruktur, friluftsliv och kosthållning som skolmat och undervisning.

Hälsoargument borde förespråkas.

Det gäller att bestämma sig för en kostpolicy som kan påverka skolmaten. Skolan är en viktig arena som kan kompensera det som inte finns hemma. Argumenten måste bli synliggjorda.

Viktiga saker: förebyggande, logik och sakkunskap och stöd för processer där forskningsresultat kan komma ut i civilsamhället.

Varje aktör måste ta ansvar för sin nivå och skapa förutsättningar för god hälsa.

WHO-Marmotkommissionen)

Utgjör hälsoskillnaderna inom en generation – jämlikhet i hälsa genom påverkan av de sociala bestämningsfaktorerna

- förbättra vardagslivets villkor
- motverka den orättvisa fördelningen av makt, pengar och resurser
- mät och förstå problemet och bedöm effekterna av olika åtgärder

Spridning av information är viktig!

Diskussion i grupper

Vad skulle Uppsala kunna vidareutveckla, vem ska ta ansvar för att det blir gjort, vilka vinster kan vi få?

BUN, GSN

Stimulera förebyggande arbete med t.ex hälsoplaner i grundskolan. Information på föräldramöten.

Uppmana skolledare att ta i detta. Långsiktig vinst.

LANDSTINGET

Samarbete Landsting och kommun i projekt (med flera aktörer) som lyfter frågeställningar som t.ex.fetma. Projektpengar finns och det går att göra dessa projekt fleråriga (t.ex Ronja-projektet) kommunen får gå in med egna pengar, men ju fler aktörer ju större motivation.

SBN

Skolfam (bevakar placerade barns skolgång) och arbetar tillsammans med socialtjänsten för att barnen ska klara skolan. Godkända betyg är en friskhetsfaktor. Arbetet har påbörjats i årskurs 1-3, men där finns mer att göra, när det gäller hälsoperspektivet.

SBN, BUN

En sjunde termin behövs för dem som inte klarar av grundskolan

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Minnesanteckningar

Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2012-05-15

KTN

Det finns särskilda hus där ungdomar får repa och spela, t.ex musikfabriken i Årsta. Där visas det att det finns en kraft och kreativitet hos dessa ungdomar, ett viktigt argument för att satsa på ungdomar. Studieförbunden kan skapa lust. Där träffas ungdomar och odlar gemensamma intressen. Kultur för särskilt utsatta unga är läkande.
Det är viktigt att Sävja kulturcentrum kommer till stånd.

Ledamöterna återkopplar till sina nämnder.

Ordföranden avslutar mötet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande